Nr. 93. Poznań, środa 22. sierpnia 1928. X. Rok.

RYNEK DRZEWNY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY, OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU, OFICJALNY ORGAN KURSU HANDLU DRZEWEM W BYDGOSZCZY.

WYCHODZI W PONIEDZIAŁKI, ŚRODY I PIĄTKI.

PRZEDPŁATA na wrzesień 1928 r. wynosi: w Poznaniu przy odbiorze w ekspedycji: 4,75 złote. Na pocztach 5,09 złote. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku: 5,50 złote. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska): 6,60 złotych. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 40 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 45 groszy. Zagranicą 50 groszy.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja
„RYNKU DRZEWNEGO":
Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820.
DRUKARNIA:
Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 3406.
Konta bieżące: P. K. O. 206377 — Bank Handlowy w Warszawie Oddz. w Poznaniu — Bank Przemysłowców Poznań — Bank Pozn. Ziemstwa Kredyt. w Poznaniu.

OGŁOSZENIA: Za tekstem: 20 gr. od miejsca milimetr. (strona czterołamowa). W tekście zaś lub przed tekstem: 55 gr. od miejsca milimetr. (strona dwułamowa) OGŁOSZENIA: Z tabelkami o 30 procent więcej. Przy większych i kilkakrotnych ogłoszeniach stosowny rabat. Dla poszukuj. posad przy jednorazowem ogłoszeniu 30 proc., przy dwurazowem 40 proc. i przy trzyrazowem 50 proc., rabatu. — Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia — zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. —

Przedruk dozwolony tylko za podaniem źródła (Rynek Drzewny w Poznaniu).

Przemysł drzewny i budowlany.

Poprzez wszystkie wieki drzewo, jako materjał budowlany, zajmowało pierwszorzędne miejsce i ze wszystkich współzawodniczych walk wychodziło pochodem zwycięzkim przodując właściwościami danemi mu przez naturę lub też idealną konstrukcją, jaką pomysłowość ludzka na polu konstrukcyjnem zdobyła.

Dziewiętnaste stulecie żelazotwórcze, dwudzieste stulecie żelbetowe nie zdołają wyprzeć drzewa, nie zdołają zadać przemysłom drzewnym ciosu śmiertelnego ani pod względem konstrukcyjnym ani pod względem estetycznym.

Światło elektryczne uważać należy jako wynalazek przewrotowy, który początkowo w poważnych umysłach ludzi wyrobił pewność wrażenia, przewidującą ruinę gazowni i światła gazowego.

Stało się inaczej. Elektrownie znajdowały się w niemiłem i kłopotliwem położeniu, kiedy wynalazki żarówek, różnorodnych gazowych bezpieczników pod względem użytkowym i ekonomicznym upewniły gazowniom żywot i możliwość poważnej konkurencji.

Podobnie rozwinęła się walka drzewa z nowoczesnymi materjałami budowlanymi z żelazem i żelbetonem, które obok charakterystycznych znamion dodatnich, wykazują bądź co bądź i strony ujemne, wobec których drzewo, mianowicie przy zastosowaniu, pomysłowych nowoczesnych konstrukcji, wraca na pierwszorzędne, dawne swoje tradycyjne stanowisko.

Pokrycie większych rozpiętości stropów budynków fabrycznych, jakie programowo stawiał wzmagający się przemysł ufundamentowało żelaznym konstrukcjom żywotność a materjałom drzewnym uniemożliwiło początkowo współzawodnictwo. Rzemiosło ciesielskie zrezygnowane opóściło ręce, widząc całą swoją niemoc i bezradność.

Stan ten jednakże wkrótce się zmienił dzięki energji wybitnych i pomysłowych mężów, którzy skierowali przemysł drzewny na nowe tory.

Korzystając z formy konstrukcji żelaznych, umożliwiających przezwyciężenie większych rozpiętości, biorąc przytem pod uwagę właściwości drewna, nadającego się do podobnych celów, stworzyli oni nowotwory, które nietylko mogą dorównać żelaznym konstrukcjom, ale w danym razie konstrukcje te we wielkiej mierze przewyższają.

Wyliczam tutaj konstrukcje: Hittenkofera, Hetzera, Stephana, Meltzera, Tuchscherera, Küblera, Sommerfelda, Greima, Cabröla, Kapera i innych. Zdobyły sobie one rynek budowlany i znajdują szerokie zastosowanie, o czem świadczą liczne hale przemysłowe i targowe, nie ostatnio zaś hale, które się wznosi na stały i na przejściowy użytek na obecnej Powszechnej Wystawie Krajowej. Konstrukcje te szczegółowo opiszę i przedstawię rysunkowo przy innej okazji, tymczasem zwracam na nie uwagę, chcąc udowodnić jak wielką rolę odgrywa materjał drzewny w budownictwie szczególnie tam, gdzie panuje tendencja wycofania go na korzyść żelaza.

Dochodzą do tego znamienne części budowli, w których drzewo tradycyjnie dominuje i wycofanem być nie może, mianowicie: okna, drzwi, posadzki, opaski, krokwienia, łatowanie, szalówka, wszelkie części wewnętrznego urządzenia i t. d. którym umiejętne i pomysłowe polepszenia nadały powłokę postępu i odporności przeciw wszelkim wpływom niszczącym ich istnienie nie wyłączając wilgoci i ognia.

Łączność ta przemysłu drzewnego z przemysłem budowlanym domaga się skierowania bacznej uwagi nietylko na wszelkie znamienne przejawy w samym przemyśle drzewnym, lecz także na wszelkie czynniki, które w budownictwie nadają właściwy kierunek tak myślom konstrukcyjnym jak i estetycznym. Ogólny pogląd na cały rynek budowlany będzie musiał być wskaźnikiem dla przemysłu drzewnego. Jednostronne tylko obracanie się w ramach konserwatywnych wzorów może nas nietylko pozbawić przewidzianych korzyści a doprowadzić do nieobliczalnych strat.

Chodzi więc o ścisłe połączenie rynku drzewnego z rynkiem budowlanym, chodzi więc o to, aby każdy przemysłowiec, każdy rzemieślnik i rękodzielnik korzystający z materjału budowlanego, działalność swą przeprowadzał celowo, skierowując swą myśl na cały ruch budowlany i stosując użytkowanie wytwórczości na budowli, łącznie z innymi rzemieślnikami i pracownikami budowlanymi.

Chodzi również o to, aby inne rzemiosła w uznaniu tych dążności, zwróciły uwagę na te zabiegi przemysłu drzewnego i nie odmówiły im zasłużonego poparcia. Wzajemna ta dążność wytworzyć winna nie walkę, lecz współzawodnictwo, nie zajadłą konkuren-

cję lecz współpracę, aby rzemiosło budowlane doprowadzić do pierwszorzędnej jakości i owocnej, pomysłowej i sumiennej wytwórczości.

Tak przedstawiam sobie konieczność połączenia przemysłu drzewnego z przemysłem budowlanym.

Inż. dypl. Marjan Andrzejewski.

Projekt finansowania przemysłu drzewnego zachodniej Polski.

(Ciąg dalszy.)

Odnowienie umowy drzewnej winno być ujęte w ten sposób, żeby jako kardynalny warunek, ilość odbieranego przez Niemców surowca, conajmniej równała się ilości wywożonych do Niemiec mat. tartych, czyli, że eksport okrąglaków wienien koniecznie ulec skontyngentowaniu. Przechodząc do dziedziny, taryf kolejowych jest rzeczą niezbędną obniżenie ich stawki w odniesieniu do okrąglaków szczególnie tych, których sprowadza się z Kresów Wsch. do Krajowych tartaków z okolic oddalonych ponad 500 km).

Jak wiadomo przewóz surowca przedstawia znaczny procent jego wartości, a stosunek ten przy okrąglakach jest dwa razy większy niż przy mat. tartych.

I z tego powodu należałoby obniżyć taryfę kolejową na surowiec w stos. do mat. tartych.

Jeżeli chodzi o zaspokojenie potrzeb przem. drzewnego wszystkich dzielnic Polski, to rzecz jasna, że owe potrzeby znacznie nieraz różnią się od siebie.

Zrozumiałem zatem było i jest dążenie sfer rządowych, by cały polski przem. drzewny zaspólił się w jednej organizacji i aby ona była wyrazem potrzeb poszczeg. dzielnic. W ten sposób rząd mógłby otrzymać skrystalizowany i jednolity obraz żądań przem. drzewnego całej Polski. Koncepcja w swem założeniu bardzo dobra, lecz praktyka życia wykazała, że nie jest ona w stanie rozwiązać sprawę.

W stworzonej ad hoc Radzie Nacz. Zw. Drz., dezyderaty Zach. Polski nie zdołały znaleść należytego rezonansu, gdyż potrzeby przem. drzewnego Polski Zach. zostały przytłumione postulatami przemysłowców wschodnich połaci kraju. Niedostateczne zrozumienie potrzeb przemysłu Wielkopolski i Pomorza przez R. N., być może jest wynikiem, między innymi, że do tej organizacji należą właściciele lasów Wsch. Polski.

Drzewnictwo kresów zachodnich powinno posiadać możność, o ile nie da się tego przeprowadzić przez R. N., utorowania drogi swym postulatom, do sfer rządowych, wzgl. wspólnie z jakimś związkiem, reprezentującym przemysł ściśle zachodni. Możeby nie od rzeczy, a nawet wskazaną byłaby ścisła współpraca z tut. Związkiem Fabrykantów.

Jednem z główniejszych dążeń zach. polskiego przem. drzewnego jest osiągnięcie dogodności zakupu surowca w wschodnich częścia h kraju i otrzymanie na ten zakup potrzebnych funduszów, tak aby surowiec z tych połaci Polski nie wychodził zagranicę w takiej ilości jak obecnie.

Uzdrowić nasz przemysł drzewny, postawić go mocno na nogi i stworzyć z niego stałą podporę dobrobytu Państwa, jest tylko w stanie Bk. Gosp Kr.

Zważywszy, iż przem. drzewny, a szczególnie przem. tartaczny, absorbuje wielkie ilości kapitału, gdyż normalnie kapitał w tej dziedzinie obraca się tylko raz do roku — jest rzeczą konieczną zreorganizować i rozszerzyć kredyt dla przem. drzewnego.

Manipulacja zakupu, zwózki i przetarcia surowca trwa zazwyczaj w okresie grudzień — marzec; sprzedaż produkcji rozpoczyna się od lipca. Jeżeli f-my otrzymają od kupców zagran. zaliczki za sprzedany towar na wiosnę, to w wytargowanej cenie kupna zaliczki te znajdują wręcz lichwiarskie oprocentowanie.

Zważywszy dalej, że Kresy Zach. w por. z wojew. centr. i Kresami Wsch., posiadają o wiele więcej tartaków, i zważywszy, że zapasy lasów Wielkopolski i Pomorza zupełnie nie wystarczają, żeby należycie zatrudnić i wyzyskać miescowe tartaki tut. przem drzewny musi domagać się ułatwienia sprowadzenie surowca ze wschdn. części kraju, zwłaszcza, iż wydajność tutejszych lasów, wskutek klęski sówkowej, będzie na dłuższy czas bardzo nikłą.

Jak należy wykorzystać piły taśmowe.

(Dokończenie).

Inne, również miarodajne źródła, wskazują, że na to by piły wystawały z nad tarcz, niezbędnem jest pochylać przednią część górnej tarczy, a by zapobiedz zbyt słabemu naciągnięciu przedniej krawędzi i przeciągnięciu tylnej, zachodzi potrzeba przednią krawędź piły robić krótszą od tylnej.

W każdym razie należy uważać jako pewnik, że przednia krawędź piły powinna być trochę krótszą od tylnej, jak mówią amerykanie — posiadać „cronę" (uwypuklenie) co potwierdzają wszystkie dotychczasowe badania prac pił taśmowych. Stwierdzono bowiem, że piła taka wytrzymuje silniejsze obciążenie (silniejszy podsów przepiłowywanego materjału) i rzadziej się łamie.

Z tego też powodu w obecnych czasach prawie wszyscy dobrzy wyprawiacze pił przeszli do pracy piłami, posiadającemi „cronę".

W tych wypadkach, gdy z jakich kolwiek powodów wzbraniają się od nadawania wypukłości grzbietowi piły taśmowej, to wtedy koniecznym jest by zlutowana piła na całej swej długości była bezwzględnie równolinijną i niedopuszczalnem jest, by jakie kolwiek części jej grzbietu posiadały wypukłości.

Sposób sprawdzania tej prostolinijności, jak również metody osięgnięcia tego są zupełnie identyczne z zabiegami, stosow. przy sprawdzaniu wypukłości grzbietu.

Nie należy więc porzucać pracy piłą, posiadającą wypukły grzbiet, tylko z obawy, że jest to związane z dodatkową pracą w porównaniu z pracą piłą, posiadającą prostolinijny grzbiet.

Jak zupełnie jasno z zwyżej podanego wynika, na to by nadać wypukłość tylnej krawędzi piły, wystarczy przewalcować kilka razy wzdłuż całą piłę, zaczynając od przedniej krawędzi i zwiększać stopniowo nacisk rolek przybliżając się do tylnej jej krawędzi.

By zmniejszyć wypukłość grzbietu piły postępuje się tak samo, z tą tylko różnicą, że przewalcowywanie z zwiększonym naciskiem rolek, zaczyna się od grzbietu piły.

Jeżeli przytem zwiększyć nacisk rolek na środkową część piły, to zwiększa się wewnętrzne napięcie piły i przeciwnie — przy słabszym nacisku na środkową jej część, zmniejsza się wewnętrzne napięcie piły.

Jak z powyższego wynika, zabiegi, w celu uzyskania zmiany „crony" piły taśmowej całkiem nie są więcej skomplikowane od przewalcowywania piły, potrzebnego do nadania jej prawidłowego podziału wewnętrznych napięć i są niepodzielną częścią tej operacji.

Początkujący wyprawiacze pił chcąc nadać wypukły kształt grzbietowi piły w tą lub drugą stronę, bardzo często ją rozcinają, gdyż nie czują się na siłach uczynić tego, bez przecięcia piły.

Jest to zasadniczy błąd, z którym należy walczyć wszelkimi możliwymi środkami i bezwzględnie nie dopuszczać do tego.

Kredyty udzielane w Lasach Państw. z jednej strony są niezmiernie uciążliwe, bo zagwarantowane hipotekami na nieruchomościach do 50 proc. wartości tych że, a z drugiej strony są i pod pewnym względem niebezpieczne, bowiem pozwalają w gorącej walce licytacyjnej posunąć się zbyt daleko w cenach za surowiec, aby tylko zdobyć go w celu uruchomienia zakładu. Przytem miały miejsce wypadki, nie licujące z zasadami submisji, a spowodowane przez D. L. P. Jeżeli tartacznik zapisał na rzecz Lasów Państw. hipoteką gwarancyjną do wysokości 50 proc. wartości swego majątku (nieruchomość), a Lasy Państw. dają mu tylko, leżący w lesie surowiec, to tartacznik niema już możności uzyskania dalszych kredytów na zwózkę tego surowca z lasu do tartaku i na przetarcie tegoż.

I w ten sposób rozpoczyna się ta przedwczesna sprzedaż, aby tylko zdobyć fundusze na zapłacenie furmanów, przewozów kolejowych i robocizny — pozycji, których pokrycie wekslami jest prawie wykluczone.

Choćby z tego wynika, że przemysł drzewny, wydając ze siebie całą możność gwarancyjną na zakup surowca, powinien znaleść dalszą możność kredytu przez lombardowanie towaru.

Jeżeli uświadomimy sobie, że w celu osiągnięcia eksportowej cyfry — zł 100.000 — potrzeba wysłać zagranicę 30 wagonów okrąglaków, tę sumę zaś uzyskamy przy wywozie 15 wagonów mat. tartych.

Fakt ten doskonale dowodzi, jak ważnym walorem jest ograniczenie wywozu okrąglaków, a wzmożenie wywozu półfabrykatów.

Ile to dobrze zapłąconej pracy i ile korzyści przez uruchomienie tartaków wpłynie na dobro Państwa w formie podatków, zatrudnienia robotników i ograniczenia ich emigracji.

Polityka Państwa, przy współudziale B-ku G. Kr., winna zmierzać zatem w tym kierunku, aby surowiec Wsch. Polski mógł finansowo przejmować tutejszy przemysł tartaczny.

Może on przerobić na półwyroby ok. $^3/_4$ wydajności surowca wschodn., czyli, Polska Zach. winna być $^3/_4$ importem drewna ze wschodu, uszlachetniając go i przysparzając Państwu aktywne walory eksportowe.

Przeprowadzenie tej sprawy w życiu praktycznym nie powinno przedstawiać zbyt wielkich trudności. Tam gdzie chodziłoby o zakup drewna w Lasach Państw. i gdzie surowiec, zamiast iść zagranicę, szedłby do przetarcia na tartaki zachodnie, to przypływ dewiz nastąpiłby, co prawda, zamiast w okresie grudzień—marzec, w okresie lipiec—listopad; lecz z jaką korzyścią dla Państwa i dla przemysłu tartacznego.

Jeżeli wyżej była mowa o pewnej rozbieżności interesów przem. drzewnego poszczeg. dzielnic Polski i że pod tym względem R. N. w odniesieniu do Polski Zach. nie wykazała możności przeprowadzenia wszystkich postulatów przem. drzewnego kresów naszych, to dlatego, że R. N. musi sama w sobie wybalansować warunki poszczeg. dzielnic i tak ujednolicony program przedstawić Rządowi

A o cóż właściwie walczy przem. drzewny różnych części kraju?

Jedynie o swą egzystencję i o możność intensywnej pracy.

Zużytkowanie tych właśnie poszczególnych dążeń. które mają na celu intensywną pracę, i aczkolwiek dzielnicowo rozbieżnych, może w sobie złączyć Bk. S. Kr.

Instytucja ta, stosując w każdej dzielnicy charakterystyczną dla niej politykę kredytową, ma możność podniesienia w tej dziel. przem. drzew. i skierować go na najkorzyst. dla Państw. tory.

I choćby w ten sposób zmonopolizował się eksport drewna w Bku S. Kr., to po za korzyścią dla Państwa, zyskałby na tem i każdy tartacznik, mając z góry obronę przed wyzyskiem zagranicznych żerowników konjunkturowych; i stworzyłby się na zewnątrz zupełnie niewidoczny syndykat eksportowy przy zupełnem jednak zachowaniu samodzielności poszczeg. przemysłowców drzewnych i uwzględniający kierunek interesów pojedyńczych dzielnic Polski.

Oczywiście jest rzeczą konieczną, aby poszczeg. oddziały Bku S. Kr. posiadały odpowiednie pełnomocnictwa, natomiast główne dyrektywa musiałaby spoczywać w centrali warszawskiej. (Dokoń. nast.)

Nadawanie pile prawidłowego podziału wewnętrznych napięć jak również — porządanego profilu jej grzbietowi można i należy uskuteczniać bez rozcinania piły.

Jeżeli wyprawiacz pił nie umie tego zrobić, to należy go zmusić do ćwiczenia się w tym kierunku i do nauczenia się, dając mu możność i okazując pomoc w tym względzie.

Dobry ślusarz, chcący się nauczyć wyprawiania pił, a pracujący ściśle według ustalonych przepisów i wskazań, już po kilku miesięcach robi się daleko lepszym wyprawiaczem, od takiegoż, lecz posługującego się mniej prawidłowemi zabiegami, których przytrzymuje się i stosuje tylko dlatego, że metody te zostały zdobyte i przyswojone przez niego samego, w wyniku długich i ciężkich doświadczeń w tym kierunku.

Stopień wypukłości grzbietu piły taśmowej sprawdza się specjalną linją — szablonem i zależny jest tak od szerokości piły jak i od kształtu tarcz warsztatu taśmowego.

Szablon do sprawdzania prawidłowości grzbietu piły posiada zazwyczaj długość od 1,5 m do 1.8 m.

Bardzo rzadko są stosowane dłuższe lub krótsze szablony od powyższych wymiarów, gdyż krótsze są mniej dokładne, a dłuższe — są trudne w użyciu.

Wkleśnięta krzywa szablonu posiada promień o długości od 300—700 m (zazwyczaj 500) a stopień wgięcia szablonu waha się między 1.25 a 0.4 mm. Do pił o szerokości 180—250 mm. stosowane są najczęściej szablony, których stopień wypukłości wynosi 0,75 mm.

W szerszych piłach stopień wypukłości bywa zazwyczaj mniejszy, gdyż w szerokiej pile sama różnica długości tylnej i przedniej jej krawędzi powoduje większy promień skrzywienia.

Przy sprawdzaniu szablonem grzbietu piły, powinnien on całą swą długością przylegać szczelnie do jej grzbietu. Jeżeli w jakiem kolwiek miejscu przylega on środkiem, wykazując jaśnie po bokach, to jest to dowodem, że właśnie w tym miejscu grzbiet jest nadmiernie wyciągnięty.

Wtedy koniecznem jest walcować piłę, zwiększając przytem nacisk rolek, w miarę zbliżania się do linji zębów.

Przy odwrotnem zjawisku, t. j. gdy szczelnie przylegają końce szablonu a w środku jego styku z grzbietem piły powstaje jaśń, to należy przeprowadzić walcowanie odwrotne wyżej wspomnianemu.

Jeżeli chcemy zmniejszyć wypukłość grzbietu piły to można to uskutecznić walcując brzeszczot piły do linji, odległej od wgłębień zębów o 15 mm. lecz chcąc zwiększyć tą samą wypukłość, to wskazanem jest walcować przednią część piły w miejscu, położonem nie bliżej jak o 25 mm. od linji wgłębień zębów, a w bardzo szerokich piłach taśmowych (ponad 200 mm) nie bliżej jak o 30 mm od wgłębień.

Specjalnie starannie trzeba sprawdzać za pomocą szablonu miejsca zlutowań piły, gdyż tam właśnie najczęściej spotykają się nieprawidłowości, utrudniające dobrą pracę piły.

Zagraniczny handel drzewny Polski w czerwcu roku bież.

Ogólny spadek w czerwcu eksportu drewna tak surowego jak i półobrobionego tłómaczy się dalszem obniżeniem konjunktury na dwuch, dla nas najważniejszych, rynkach zbytu, a to: Niemiec i Anglji.

Z drugiej jednak strony należy zanotować, iż przemysł budowlany w Niemczech, jakkolwiek wykazuje pewne sezonowe ożywienie to jednakowoż jest ono w roku bież. dość spóźnione, no i w porównaniu 1927 r. dość poważnie ograniczone.

Rozmiary budownictwa mieszkaniowego w pierwszem półroczu r. b. obniżyły się (w por. z ub. r.) o prawie 15 proc. Do jednej z główniejszych przyczyn obniżenia skali budowlanej w Rzeszy (budownictwo prywatne), należy uznać trudności natury finansowej szczególnie zaś podrożenie kredytu hipotecznego o ca 1,5 proc. (w stos. do 1927 r.), jak również liczne trudności, związane z uzyskaniem tegoż.

Konjunktura w niemieckim przemyśle papierniczym jest naogół zadawalniająca, co najlepiej uwidocznia się w zwiększonym imporcie (z Polski) papierówki.

Ten sortyment, jak mieliśmy już sposobność poprzednio zauważyć, jedynie wykazał stosunkowo poważny wzrost eksportu w czerwcu (w por. z majem r. b.) do Niemiec, bowiem przekroczył 67 proc. Natomiast wywóz papierówki do Czechosłowacji uległ zmniejszeniu o ca 40 proc. (!?).

Czechosłowackie papiernie i wytwórnie celulozy posiadają obecnie dostateczny zapas surowca sprowadzonego po części z Polski w kwietniu i maju. Stan przemysłu papierniczego jest nawet bardzo dobry, a fabryki celulozy pracują przy pełnej zdolności wytwórczej.

Jeżeli chodzi o Anglję, to tam daje się zauważyć pewne ożywienie ruchu budowlanego, zresztą charakterystyczne dla bieżącego sezonu.

Ogólna płynność tamtejszego rynku pieniężnego, powinna dodatnio wpłynąć na bieg tranzakcji polskiem drewnem, zwłaszcza, że dostawa z Finlandji i Szwecji nie jest ciągła.

Niżej umieszczone tablice, ilustrujące handel zagraniczny Polski drewnem surowem różnych gatunków, najlepiej uwidoczniają stopień spadku wywozu w porównaniu z majem r. bież. (odnośne zestaw za maj — „Rynek Drzewny" Nr. Nr. 85-87.). Prowizoryczne dane G. U. S. (Jednostka wagi — kwintal = 100 kg = $^{1}/_{10}$ tony; wart. artykułów w tys. zł cyfry umieszcz. przy rodzajach wzgl. sortym. drewna i jego przetw., oznaczają odnośne poz. tar. celnej wg. stanu z dn. 1. stycznia 1928 r.

MATERJAŁY i WYROBY DRZEWNE.

Kraje pochodzenia wzgl. przeznaczenia	Przywóz		Wywóz	
	Drewno surowe: a) użytkowe			
	Kłody, kloce i dłużyce			
	q	10 0 zł	q	1000 zł
1. dębowe 58/1c				
Ogółem:	419	5	44,536	789
Anglja	—	—	7,537	164
Belgja	—	—	7,033	112
Holandja	—	—	5,810	113
Niemcy	419	5	19,497	303
I—VI 1928 r.	534	7	406,626	7,074
I—VI 1927 r.	34	0,3	455,748	7,709

Kraje pochodzenia wzgl. przeznaczenia	Przywóz		Wywóz	
	Drewno surowe: a) użytkowe			
	Kłody, kloce i dłużyce			
	q	1000 zł	q	1000 zł
2. bukowe 58/1c				
Ogółem:	431	4	2,221	21
Czechosłowacja	431	4	397	3
Niemcy	—	—	1,824	18
I—VI 1928 r	5,375	31	38,476	325
I—VI 1927 r.	7,626	51	41,055	389
3. jesionowe 58/1c				
Ogółem:	—	—	6,974	89
Anglja	—	—	5,576	74
Niemcy	—	—	1,398	15
I—VI 1928 r	—	—	35,205	534
I—VI 1927 r	—	—	58,828	781
4. olchowe 58/1c				
Ogółem:	—	—	126,616	1,295
Austrja	—	—	10,349	112
Czechosłowacja	—	—	23,047	219
Niemcy	—	—	32,611	956
I—VI 1928 r.	—	—	715,406	6,590
I—VI 1927 r.	—	—	946,034	8,242
5. osikowe 58/1c				
Ogółem:	—	—	32,121	310
Austrja	—	—	849	7
Czechosłowacja	—	—	9,362	77
Niemcy	—	—	21,214	220
I—VI 1928 r.	—	—	341,329	3,412
I—VI 1927 r.	—	-	410,638	3,292
6. inne liściaste 58/1c				
Ogółem:	—	—	49,837	486
Czechosłowacja	—	—	4,139	38
Niemcy	—	—	37,591	383
I—VI 1928 r.	—	—	396,338	3,602
I—VI 1927 r.	926	3	311,105	2,720
7. sosnowe 58/1c				
Ogółem:	418	3	410,075	4,316
Czechosłowacja	353	2	9,016	80
Niemcy	19	0,1	387,579	4,092
I—VI 1928 r.	1,059	11	3,920,764	37,681
I—VI 1927 r.	3.889	23	6,084,530	49,889
8. jodła świerkowa 50/1c				
Ogółem:	3,730	8	118,359	1,079
Czechosłowacja	3,730	8	14,023	120
Holandja	—	—	12,144	95
Niemcy	—	—	83,842	781
I—VI 1928 r.	27,821	142	652,110	5,988
I—VI 1927 r.	14,314	58	654,620	5,272
9. inne iglaste 58/1c				
Ogółem:	—	—	—	—
I—VI 1928 r.	89	0,3	1,340	10
I—VI 1927 r.	—	—	4,167	27
Papierówka 58/1c				
Ogółem:	—	—	859,032	5,760
Czechosłowacja	—	—	12,819	79
Niemcy	—	—	832,913	5,596
I—VI 1928 r.	—	—	4,813,804	30,745
I—VI 1927 r.	2,489	13	1,848,998	24,469

Kraje pochodzenia wzgl. przeznaczenia	Przywóz		Wywóz	
	Drewno surowe: a) użytkowe			
	Kłody, kloce i dłużyce			
	q	1000 zł	q	1000 zł
Kopalniaki 58/1c.				
Ogółem:	1.505	9	492.164	2.699
Anglja	—	—	73.849	388
Belgja	—	—	15.448	107
Czechosłowacja	—	—	79.884	434
Francja	—	—	5.450	25
Łotwa	—	—	34.399	190
Niemcy	1.505	9	278.471	1.532
I—VI 1928 r.	6 369	32	3.424 643	17.771
I—VI 1927 r.	1.086	4	5.438.211	23.622
Żerdzie 59/1c.				
Ogółem:	—	—	2.554	16
Niemcy	—	—	1.100	7
Węgry	—	—	966	5
I—VI 1928 r.	290	2	17.106	95
I—VI 1927 r.	398	2	44.355	199
Drewno surowe: b) opałowe 58/1b				
Ogółem:	9.161	19	157.623	553
Czechsłowacja	4.700	10	11.847	40
Niemcy	3.159	7	144 582	510
I—VI 1928 r.	35.146	84	781.822	2.890
I—VI 1927 r.	11.493	35	887 030	3.087
Karpina, faszyny, trociny i odp. drzewne 58 1a 59/2				
Ogółem:	504	3	38.806	148
Austrja	0,1	0,1	—	—
Czechosłowacja	213	1	32.456	102
Niemcy	292	2	5 182	35
Węgry	—	—	1.168	11
I—VI 1928 r.	2.878	12	259.795	1.394
I—VI 1927 r	1.839	7	193.203	761
Drewno egzotyczne w stanie surowym 58/2				
Ogółem:	1,211	50	—	—
Austrja	23	2	—	—
Czechosłowacja	3	0,4	—	—
Niemcy	1,099	37	—	—
St. Zjedn. A. P.	30	6	—	—
I—VI 1928 r.	7,695	495	313	7
I—VI 1927 r.	2,831	203	105	1

SPRAWOZDANIA HANDLOWE.

RYNKI KRAJOWE.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego w nadleśnictwach państwowych.

Nadleśnictwo Państwowe Trockie D. L. P. Wilno

Submisja i licytacja za miesiąc czerwiec i lipiec.

Sosna	I kl.	za m3	46.80	zł
„	II „	„	37.80	„
„	III „	„	29.80	„
„	IV „	„	16.80	„
„	wałki użytk.	„	13.20	„

Nadleśnictwo Państwowe Cierpiszewo D. L. P. Bydgoszcz.

Licytacja w dniu 9. sierpnia 1928 r.

Sosna	I kl	za m3	50.00	zł
„	II „	„	45.00	„
„	III „	„	40.00	„
„	IV „	„	35.07	„
„	kopalniaki I—III kl.	„	20.00	„
„	szczapy opałowe	za mp	10.92	„
„	wałki „	„	8.00	„

Nadleśnictwo Państwowe Rychtal D. L. P. Poznań

Licytacja w dniu 14. sierpnia 1928 r.

Dąb	szczapy	za mp.	15.00	zł
„	wałki	„	13.00	„
Brzoza	szczapy	„	15.00	„
„	wałki	„	13.00	„
Sosna	I kl.	za m3	80.00	„
„	III „	„	65.00	„
Świerk	III „	„	62 00	„
Modrzew	IV kl.	„	64.00	„
Iglaste	szczapy opałowe I kl.	za mp.	20.00	„
„	„ „ II „	„	15.00	„
„	† wałki	„	8.0)	„

Nadleśnictwo Państwowe Mochy D. L. P. Poznań.

Licytacja w dniu 14. sierpnia 1928 r.

Dąb	wałki opałowe	za mp.	14.00	zł
Brzoza	szczapy „	„	13 00	„
„	wałki „	„	13.00	„
Olcha	szczapy „	„	13.40	„
„	wałki „	„	12.45	„
Sosna	IV kl.	za m3	35 50	„
„	żerdzie I kl.	za szt.	3.45	„
„	„ II „	„	2.20	„
„	szczapy opałowe	za mp.	12.50	„
„	wałki „	„	11.30	„

Nadleśnictwo Państwowe Włoszakowice D. L. P. Poznań.

Licytacja w dniu 16. sierpnia 1928 r.

Dąb	szczapy opałowe	za mp.	12.00	zł
„	wałki „	„	9.00	„
Brzoza	szczapy „	„	11.00	„
Klon	„ „	„	12.00	„
Olcha	wałki „	„	9.00	„
Sosna	II kl.	za m3	46.24	„
„	III „	„	40.58	„
„	IV „	„	28.61	„
„	szczapy opałowe	za mp.	12.00	„
„	wałki „	„	10.00	„

Notowania dewiz z dnia 18. sierpnia 1928 r.

Obsługa radjotelegraficzna P. A. T-icznej.

Dewiza	Stopa dyskont.	Parytet w zł	Notowania za	w Warszawie	Gdańsku	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku	Paryżu	Pradze	Zurychu	Wiedniu
Warszawa	8	—	100 zł	—	—	—	43.30	11.25	—	—	58.20	79.66
Poznań	8	—	100 zł	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gdańsk	6	173,52	100 Gd. gld.	—	—	81.33	—	—	—	—	—	—
Berlin	7	212,34	100 R. M.	—	122.923	—	20.367	23.82	609	—	123.75	168.72
Belgja	4	123,94	100 belg.	124.01	—	58.305	34.897	13.91	355	—	72.25	98.53
Bukareszt	6	172,—	100 l.	—	—	2.566	793	0.61	15.70	—	3.18	4.33
Budapeszt	6	155,90	100 pengo	—	—	73.10	27.85	17.50	—	—	90.55	123.55
Holandja	$4^1/_2$	358,31	100 gld. hol.	357.50	—	168.09	12.10.50	40.08	1025	—	208.20	—
Kopenhaga	5	238,88	100 k. d.	—	—	111.89	18.187	26.68	—	—	138.60	189.10
Londyn	$4^1/_2$	43,38	1 funt szterl.	43.27	25 00	20.349	—	4.85	124.17	—	25.20	34.38
Nowy York	5	8,9141	1 dolar	8.90	—	4.19.35	4,85.28	—	25.58	—	5.19	708.25
Paryż	$3^1/_2$	172,—	100 fr. franc.	34.86	—	16.385	124.16	3.90	—	—	20.30	27.67
Praga	5	180,62	100 k. cz.	26.42	—	12.428	163 75	2.96	75.70	—	15.39	20.98
Rzym	$5^1/_2$	172,—	100 l.	46.65	—	21.935	92.79	5.23	133.80	—	27.16	37.05
Szwajcarja	$3^1/_2$	172,—	100 fr. szwajc.	171.71	—	80.74	25.201	19.25	492.50	—	—	136.35
Sztokholm	4	238,88	100 k. szw.	—	—	112.21	18.135	26.76	685	--	139,00	189.55
Wiedeń	$6^1/_2$	125,43	100 szyling.	125.63	—	59.10	34.42	14.10	—	--	73 20	—

Świerk dłuż.	III kl.	za m3	33.33	zł
„ „	IV „	„	26.00	„
„ kłody	III „	„	36.00	„
„ „	IV „	„	24.56	„

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Obrót drzewem. Sfery zainteresowane podkładały swego czasu wielkie nadzieje w umowie drzewnej polsko-niemieckiej. Umowa ta za 4 miesiące wygasa, jest więc wskazane, rzucić okiem wstecz i zbadać, jaki wpływ wywarła ona na eksport drewna do Niemiec.

Według statystycznych danych, w pierwszym półroczu 1927, wywieziono z Polski do Niemiec drewna nieobrobionego miękkiego 9.151 tys. q., zaś w pierwszym półroczu 1928 — 5.835 tys. q., to jest o 36.24°/₀ mniej, natomiast drewna tartego miękkiego w tych samych okresach 1.027 tys. q. i 2.232 tys. q. to jest o 117.32°/₀ więcej.

Pomimo, że ilość ogólna wywiezionego drewna do Niemiec, zmniejszyła się z 10.178 tys. q. na 8.067 tys. q. to jest o 20.07°/₀, ze względu na to, że zniżka dotyczy drewna nieobrobionego, natomiast cena surowca wzrosła, wartość naszego wywozu szwanku nie poniosła.

Ponadto należy zaznaczyć, że wwóz drewna do Niemiec zmniejszył się nietylko z Polski; dotyczy to również dwóch naszych najsilniejszych konkurentów — Austrji i Czechosłowacji.

Jeżeli chodzi o przyszłość, trzeba podkreślić, że ruch budowlany w Niemczech uległ nieznacznemu wzmożeniu, co mogłoby wskazywać na utrzymanie dotychczasowych konjunktur.

Jaką formę przybierze obrót drzewny polsko-niemiecki po wygaśnięciu prowirjum, byłoby jeszcze przedwczesną rzeczą mówić.

Holandja: Za czas od 17 do 26 lipca, zawinęło do portów holenderskich ogółem 39 okrętów załadowanych drewnem Przyczem do Roterdamu wpłynęła największa ich ilość — 18, do Amsterdamu — 15, do Zaardamu — 2, do Dortrechtu i Harlingen —1.

KALENDARZ TERMINOWY

SPRZEDAŻY DREWNA ZARZĄDÓW LEŚNYCH,

ogłaszających swe sprzedaże w Rynku Drzewnym.

S. = Submisja
L. = Licytacja
W. = Z wolnej ręki

Termin dnia	Termin godz.	Miejscowość (lokal sprzedaży)	w. = Województwo d. = Dyrekcja Lasów Państw.	Rodzaj drewna	klasa	Dłużyce sztuk	Dłużyce m³	Kopalniaki i inne użytkowe m³	Kopalniaki i inne użytkowe mp.	Drewno opałowe mp.	Bliższe szczeg. W R. D.	Bliższe szczeg. ogłoszenie Nr.	Rodz. sprz.	Uwagi
23.VIII.28.	9³⁰	P. N. Oborniki (sala p. Narożyńskiego)	d. - pozn.								91	1106	L	na drewno użytk. i opał.
	10³⁰	P. N. Podanin (kancelarja)	d. - pozn.	sosna	I-IV		674,15				88	1079	S	w tem † 60,12 m3
	11⁰⁰	P. N. Sarniagóra (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna	I-IV	2382	1947,20	90,76						
				brzoza	II-IV	158	50,14				89	1088	S	
	12⁰⁰	D. L. P. Siedlce (kancelarja)	d. - siedl.								86	1070	S	na sprzedaż produktów suchej destylacji drewna, karpiny przemysł. oraz wydzierż. terpentyniarni
24.VIII.28.	11⁰⁰	P. N. Gołąbek (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna	I-IV	997	597,69	659,41			90	1094	S	
25.VIII.28.	10⁰⁰	P. N. Durowo (w lokalu p. Wierzejewskiej) w Wągrówcu).	d. - pozn.	sosna	III-IV	541	316,92				92	1112	L	
27.VIII.28.	10⁰⁰	P. N. Oborniki (kancelarja)	d. - pozn.								91	1107	S	na uszkodzone tyczkowiny drągowiny sosnowe na pniu
	11⁰⁰	P. N. Jagiellońskie (kancelaria)	d. - białow.	dąb	I-III			2209—						
				dąb grab jes. olsza	I-III				695,25					
				świerk						402,—	91	1105	L	
	12⁰⁰	D. L. P. Siedlce (kancelarja)	d. - siedlce								85	1057	S	na wydzierżawienie tartaku „Smolarz"
	12⁰⁰	P. N. Łuninieckie (kancelarja)	d. - białow.	dąb			380,80						L	
				świerk			100,30				90	1095	iS	
28.VIII.28.	10⁰⁰	D. L. P. Lwów (kancelarja P. Osławy)	d. - lwowska	świerk jodła			4465,95							
				jodła			2278,78				90	1098	S	
	11⁰⁰	P. N. Kąty (kancelarja)	d. - pozn.	sosna	I-IV	757	323,96	664,13						
				dąb	I-V		13,04							
				brzoza	II-IV	31	6,40							i na 3205 szt. drągów sosn. i 26 szt. brzoz. w drzewie użytk. sosn. † 121,27 m3, brzozow. 0,53 m3, dąb 0,36 m3
				olsza		15	3,07		35,—					
				buk					4,20					
				wiąz	II-III	2	1,01							
				dagl.	III-IV	46	6,24				90	1091	S	
30.VIII.28.	11⁰⁰	Dyr. L. P. w Poznaniu (pokój 591)	d. - pozn.	sosna						114983	92	1108	S	
3. IX. 28.	12⁰⁰	Dyr. L. P. w Radomiu (kancelarja)	d. - radom.	sosna		881,10								
				jodła		960,28								
				buk		369,51								
				olsza		52,69					92	1115	L	

Redaktor odpowiedzialny za dział Rynku Drzewnego Józef Ziółkowski, za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa Edmund Barts

Sikawki do skrapiania kultur

przyjmujemy do reparacji i prosimy o najwcześniejszą przesyłkę.

Składnica Narzędzi Leśnych RYNKU DRZEWNEGO Poznań, Wielkie Garbary Nr. 20.

Poszukujemy większe ilości

sosnowych bali wagonowych

z natychmiastową oraz późniejszą dostawą.

Oferty prosimy złożyć pod adresem 1113

Julius Wegener, Tow. Akc.
Gdańsk-Wrzeszcz, Hauptstr. 98.

Poszukuje się dla eksportu zagranicę

MĄKI DRZEWNEJ

1101 **(Holzmehl)**

świerkowej (picea) i jodłowej (abies) w ja nym kolorze w wagonowych ładunkach. — Wyczerpujące zgłoszenia z próbkami prosimy skierować:

Dobrowolski, Fulde i S-ka,
Warszawa, Bielańska 16

Ogłoszenie.

Dnia 14-go września 1928 r. o godz. 12-tej w południe, w kancelarji Nadleśnictwa Kowelskiego we wsi Obłapy, poczta Kowel (st. kol. Dorotyszcze na odcinku Kowel—Kamień Koszyrski) odbędzie się licytacja ustna i ofertowa na sprzedaż 2547 szt. podkładów wąskotorowych, znajdujących się przy st. kol. Steble, oraz 50 szt. znajdujących się w leśnictwie Nujno. Warunki licytacji są do przejrzenia w kancelarji Nadleśnictwa.

Nadleśnictwo Państw. Kowelskie.

1116 Nr. 6266.

ŻEGLARZ POLSKI

TYGODNIK
poświęcony sprawom żeglugi morskiej i rzecznej ze szczególnem uwzględnieniem potrzeb i zadań
ŻEGLUGI POLSKIEJ.

Siódmy rok istnienia! **Siódmy rok istnienia!**

Podróże morskie i sport wodny. Kronika portowa.



Kronika światowa żeglugi i budowy okrętów.

Prenumerata „Żeglarza Polskiego" wynosi rocznie **12** zł. półroczn. **6** zł.; kwartaln. **3** zł., łącznie z miesięcznikiem „Morze", ilustrowanym organem Ligi Morskiej i Rzecznej, **20** zł. rocznie, **10** zł. półrocznie, **5** zł. kwartalnie.

Adr. Red. i Admin.: Tczew, ul. Strzelecka, 5. - Konto P. K. O. 170044.

Okazowe numery na żądanie. 7

Almanach Żeglarza Polskiego 1927-28.
bogato ilustrowana książka podręczna
Cena 4,- zł., dla prenum. rocznych **2,50 zł.**

LEŚNICZY
lat 38 żonaty, bezdzietny, włada polskiem i niemieckiem słowie i piśmie, z długoletnią praktyką, dobre świadectwa i polecenia, energiczy i sumienny, dobry strzelec poszukuje posady od 1. 10. 28. z powodu likwidacji. Zgłosz uprasza się do Admin. Rynku Drzewn. pod nr. **1119.**

Fachowiec drzewny
lat 26 poszukuje posady w tartaku lub na placu Ewentualnie później z kaucją. Jest z wszystkiemi pracami w tym zawodzie obeznany. Włada językiem polskim i niemieckim. Zgłoszenia do Administr. Rynku Drzewnego pod nr. **1109.**

Potrzebuję
budulec sosnowy
I-IV kl.
ostatniego zrębu. Oferty loko wagon nadesłać 944
J. KRZYŻANOWSKI - EXPORT DREWA
Poznań, Św. Marcin 39. tel. 17-41

MAJSTRA
energicznego gruntownie obznajmionego z fabrykacją
posadzki parkietowej
poszukuje od 15. IX. 28.
Fabryka Parkietu
inż. G. CHOJNACKI
Reda / Pomorze (1110

ZAKUPUJEMY STALE ZA GOTÓWKĘ
objekty leśne, drzewostany wszelkiego rodzaju i kopalniaki.
Zachodnie Towarzystwo dla eksportu drzewa Sp. z o. o.
KRAKÓW, DUNAJEWSKIEGO 9
15

Zawiadomienie.
W porozumieniu z Wielkopolską Izbą Rolniczą Wydział Leśnictwa w Poznaniu dostarczamy
siarczan miedzi
do skrapiania kultur
i prosimy o łaskawe zamówienia. Warunki dostawy podamy na zapytanie
Administr. Przeglądu Leśniczego i Rynku Drzewnego
Poznań, Wielkie Garbary 20

„ZAGRODA"
Poznańska Spółka Budowlana T. A. Poznań,
Fr. Ratajczaka 21 — Tel. 3582
Mamy stale do oddania: 965
surowy towar obrzynany w wszelkich grub.
materjał stolarski w wszelkich grub.
dębinę, buczynę, brzozę, dyszle brzozowe, dzwona bukowe, szpice dębowe, kantówkę i balkowinę, placową i według listy — ceny bezkonkurencyjne.

NASIENIE BRZOZY (betula alba)
tegorocznego zbioru
mamy do oddania po **4,50 złotych** za 1 kg loco nasz skład
Składnica Nasion Leśnych Przeglądu Leśniczego
i Rynku Drzewnego - Poznań, W. Garbary 20 - Tel. 1820

ALFONS SPITZER 950
Hurt. i eksport drzewa
Poznań Stary Rynek 37.
Telefon 1782

„STANDARD" ochrona kotłów
oryginalny f-my W. HAIN HAMBURG Poznań
Przeciw osadom kamiennym w kotłach parowych
Rozkłada każdy kamień / Przeciwdziała osadom
Dostarczamy po cenach oryginalnych w beczkach 50 kg loco składnica za zaliczeniem kolej. Dostawa natychmiast - Na życzenie prospekty - Prosimy podać m² pow. ogrzew. kotła
Składnica Narzędzi „Rynku Drzewnego" Poznań, W. Garbary 20, tel. 1820

Stale poszukuje kupna i dostarczam
Lokomobile, maszyny parowe, traki, obrabiarki do drzewa i metali. 1118
Kupuję maszyny uszkodzone
Koncesjowany komisjoner M. Broński
Poznań, Ul. Nowa 6.

Materjał stolarski,
budowlany,
kupuję i sprzedaje
Ignacy Konieczny
Poznań Tama Garb. 4/5.
Skład drewna. 858

Iglaste drewno kopalniane
według naszych rozmiarów porznięte franko niem.-pols. granica 964
kupuje
Holzhandlung Klapheck, G. m. b. H.
Oberhausen Rhld.

Submisja na drewno użytkowe.

Państw. Nadleśn. Mosina

poczta Mosina, stacja kolejowa Mosina, powiat Śrem

sprzeda na ogólnych warunkach sprzedaży drewna wyrobionego, obowiązujących w Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu, następujące drewno użytkowego z roku gospodarczego 1927/28.

Los 1. W leśnictwie Rogalinek 160 sztuk dłużyc sosnowych z posuszu o masie 65,29 m.³, w tem II kl 5,56 m.³ — III kl. 37,57 m.³ — IV kl. 22,16 m.³. Odległość od Warty 0,5—1,5 klm.

Los 2. W leśnictwie Rogalinek 60 sztuk dłużyc sosnowych **chorych** z posuszu o masie 24,16 m.³, w tem II kl. 1,51 m.³ — III kl. 15,29 m.³ — IV kl. 7,36 m³. Odległość od Warty 0,5—1,5 klm.

Los 3. W leśnictwie Krajkowo oddz 129, 148 i 149 ca 1.360 szt. dłużyc sosnowych z trzebieży o masie ca 399 m³, w tem II kl. 5 m.³ — III kl. ca 118 m.³ — IV kl. ca 276 m.³. Odległość od stacji kolejowej Mosina 12 klm., drogą polną przez Żabno 15 klm. w tem 10 klm. szosą.

Los 4. W leśnictwie Krajkowo 86 szt. dłużyc sosnowych z posuszu o masie 43,81 m³ w tem II kl. 4,95 m.³ — III kl. 26 26 m.³ — IV kl. 12,60 m.³. Odległość od stacji kolejowej Mosina 12 klm., drogą polną przez Żabno 15 klm. w tem 10 klm. szosą.

Pisemne oferty z napisem „Submisja" należy nadesłać do N-ctwa Mosina do dnia **3. IX. 28.** godz. 11, poczem nastąpi otwarcie ofert. W ofertach winni oferenci zaznaczyć, że warunki sprzedaży bez zastrzeżenia uznają.

Cenę podać należy za 1 m.³ danego losu w cyfrach i słowach. Wadjum w wysokości 5% ofiarowanej ceny kupna należy wpłacić przed submisją na konto czekowe w P. K. O. nr. 206.835 na rachunek Dyrekcji Lasów Państw. w Poznaniu i dowód wpłaty przedłożyć lub w kasie N-ct a.

Za jakość drewna N-ctwo nie odpowiada jak również zastrzega sobie nieznaczne różnice w masie.

1117 **Państwowy Nadleśniczy.**

JÓZEF SCHENK **Handel drzewa**
Poznań Wiel. Garbary 31
poleca i kupuje:
wszelkie gatunki materjałów stolarskich, budowlanych, kantówkę, belki, towary kołodziejskie.
z swoich składnic:
w Poznaniu ul. Wielkie Garbary i Estkowskiego. 470

J. MALOWANIEC i Ska
(st. Kiwerce-Wołyń)
Tartak przyjmuje zamówienia na belki, kantówkę bale i deski wymiarowe sosnowe i posiada na składzie w wymiarach od 1/2" do 4" suche deski i bale jesionowe, klonowe, olchowe i suchą stolarkę sosnową II-ej klasy oraz posiada do natychmiastowej dostawy: 456
2000 m3 tartych bloków sosnowych
I-II kl. tegorocz. tarcia. Przeciętna długość 5,30 m towar jasny.

Grubości	19,	26,	32,	40,	42,	50,	65,	80 m/m
Mtr. kub.	30,	40,	50,	150,	200,	650,	550,	330
Przeciętna szer.	26,	28,	30,	40,	41,	45,	47,	50 cm.

Kupujemy stale po najwyższych cenach
tarty materjał olszowy, bukowy i sosn.
Oferty kierować do 1102
f-my **Kowollik & Kohut**, Przemysł Drzewny
Skoczów, „Willa" Górki.

SIKAWKI **do skrapiania kultur**
ma na składzie
i przyjmuje
do reparacji
oraz dostarcza
części
rezerwowe



Składnica Narzędzi Leśnych
„Przeglądu Leśniczego" i „Rynku Drzewnego"
Poznań, Wielkie Garbary 20.

Czcionkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań ulica Wielkie Garbary nr. 20.